

jektíva és Bigband, Necedlander (GER), Draskovic & Markovic Duo (YUG), Rona Hartner (ROM), Granny had a Goose, Parghel Family (ROM), Dodo Sosoka Quintet (SLK).

HELYSZÍNEK: Lloyd (központ), Xántus Múzeum, Városi Művészeti Múzeum, Győri Levéltár, novákpusztai kastély és parkja

1997

Peter Kowald (GER), Kampec Dolores, Grensó Kollektíva – Századeleji ragtimek, Dodo Sosoka (SLK), Grensó Big Band – A Villa Negra nem apáca zárda (a fesztivál „megrendelésére” készült), Szabó Sándor, Lajkó Félix & Lőrinszky Attila (YUG/HUN), Jeanne Lee (USA) & régi Dresch Quartet (mi hoztuk össze őket és a régi Dresch Quartettet is, nem volt egyszerű), Regös Quartet, Dresch Quartet, Bob Ostertag (USA), Rona Hartner (ROM) & Granny had a Goose Blues Band

HELYSZÍNEK: Lloyd (központ), Művészetek szentélye (volt zsinagóga), Xántus Múzeum, Városi Művészeti Múzeum, Győri Levéltár, MTA Központ, Száchenyi Főiskola, hédervári kastély és parkja

1998

Grensó Kollektíva, Regös Quartet, Baló István együttese, Makán, Necedlander (GER), Benkó Róbert, Tom Cora (USA), Dél-Alföldi Szaxofon Együttes (YUG/HUN), Dresch Quartet, Scandinavian Jazz Quartet (DEN)

HELYSZÍNEK: Rába mozi (központ), Művészetek szentélye (volt zsinagóga), Győri Levéltár Bortón galéria, Hédervári kastély és parkja, rábapatonai Diófa presszó

1999

Oboa Quartet, Akosh S. Unit (FRA), Plastic Ohara, Grensó Kollektíva, Otto Lechner (AUT), Dél-Alföldi Szaxofon Együttes (YUG/HUN), Bohém Jazz Band, The Necks (AUS), Pop Iván

HELYSZÍNEK: Rába mozi (központ), Művészetek szentélye (volt zsinagóga), Városi Levéltár Bortón galéria, Xántus Múzeum, rábapatonai Diófa presszó, dunaszerdahelyi NFG-1-Film Klub

MEDIAWAVE MINIFESTIVÁLOK ITTHON ÉS KÜLFÖLDÖLDÖN

1997-től egyre több helyre hívtak bennünket Mediawave minifesztiválként bemutatkozni. Itthonra is, de főlegében külföldre. Ezekre a helyekre magyar hangsúlyú kivonatolt vitünk a Mediawave hangulataiból – filmeket, koncerteket, kiállításokat, táncházat, főzést Jazz területén általában a következőket vitük magunkkal: Dresch Quartet, Grensó Kollektíva, Dél-Alföldi Szaxofon Együttes. Attól függően, hogy egy vagy több napos alkalom ki-nalkozott, egy vagy több zenekart.

1997

Prága, Párizs

1998

Prága – Berlin június eleje/

Párizs - Bordeaux november vége/

Almati (KAZ) – Ürümqi (Dzsungária) – Lhasa (Tibet) – Peking (Kína) november vége-december eleje/

1999

„Megáll az idő” – egy vidéki fesztivál Pesten - Budapesti Őszi Fesztivál – Bárka Színház (október 28-29.)

ADYTON KIADVÁNYOK

Adyton 001 Grensó Kollektíva 1988-89 (1990 LP)

Adyton 002 Dresch Mihály Quartet: Gondolatok a régi-ekről (1990 LP)

Dresch Dudás Mihály - basszusklarinét, szoprán-saxofon, kava, furulya, ének, beszéd, zurna, Grensó István - altsaxofon, tárogató, furulya, ének, Benkó Róbert – nagybőgő, Baló István – ütőhangszerek

Adyton 003 Claudia Rath: Soul For Free (1991 LP)

Claudia Rath: tsax, ssax; Tibor Márkus: piano, ssax (1); Krzysztof Mróz: bass; István Baló: dr, perc (Dubán dr/Baló model)

Adyton 004 Szabados György: A szent főnixmadár dűrrögései (1991 LP)

Szabados György – zongora

Adyton 005 Szabados György: Homoki zene

(1992 CD)

Benkó Róbert – bőgő, Dresch Mihály – fúvós-hangszerek, Geröly Tamás Sándor – dob, Grensó István – fúvós-hangszerek, Kovács Ferenc – hegedű, trombita, L&

bennünket, hogy eddigi erőneink értelmes részét megtartva, más irányba kell menni. A művészetközvetítésről nem eker-tünk lemondani. Az üzleti irányvonal – lást Sziget-csoport – nem érdekelt bennünket, tehetségünk se lett volna hozzá.

Tehát más, úttörő régi-új szíziát kellett keresni, amelyet a közösségben, a közösség építésében találtunk meg. A 40 évből 28-ot a Mediawave urálja, amely tavalyi 25 éves évfordulójára készítettünk egy terjedelmes, mindenre kiterjedő kiadványt („nem) Csak a szépre emlékezünk” címmel. Emiatt nem szeretnénk ismétlésbe bocsátkozni. Akit érdekel, web-oldalunk (www.mediawave.hu) Mediawave archívum rovatában megtalálhatja és elolvashatja. A továbbiakban csak rövid összefoglalót és a koncertek kronológiáját közöljük összefoglalás és a teljesség kedvéért.

VASUTAS JAZZKLUB

A történet nem túl bonyolult és az előző időszakasz TK Jazzklubjához tartozik. A klubot vivő, koordináló Fülöp Péter be-vegezte Tanítóképzés tanulmányait és elvállalta az Arany János Művelődési Ház vezetését, amely Vasutas Művelődési Ház néven közismert Győrben. Ebből a váltásból adódóan a jazzklub ezután Vasutas Jazzklub néven folytatódott tovább Péter új munkahelyén. A klub kronologikus programját Horváth Csaba jóvoltából sikerült megkapjunk és leközzönünk. Péterék ebben az időszakban is rögzítették a koncerteket és ki is adták egy ideig még kazettán, majd követve a kor tech-nikai változását, később CD-n. Ezen kiadói tevékenység és „leletmentés” kristályosodott ki a következő időszakra a „Győr-ree Egyesület” tevékenységében. A lokalitást átlépve, már országos, sőt nemzetközi szervezkedés volt, Győr központal.

De emől majd később.

Itt ragadjuk meg, hogy közöljük a mozgások rugójának szakmai életrajzát:

FÜLÖP PÉTER

1967. január 6-án született Győrben. Iskoláit szülővárosában, Pécsen és Budapesten végezte.

1989 óta a győri (VOKE) Arany János Művelődési Ház vezetője.

Tanított a Nyugat-Magyarországi Egyetemen, a veszprémi Pannon Egyetemen.

Alapította volt a GyőrFree Improvizatív, Kortárs- és Népzenei Műhelynek, a Gorgiász Csoportnak, és a nyolcvanas években, az ellenzéki, győri szabadGONDOLAT körnek.

Több hazai és külföldi színháznak dolgozott fotográfusként, művészeti tanácsadóként.

A fényképezéssel tizenéves korában ismerkedett meg, de csak később, 2011-ben kezdett újra fotográfálni, egy két meg-apixeles mobiltelefonnal.

Mostanáig félszázánál több önálló tárlata volt itthon, de kiállított Vajdaságban, Erdélyben, Angliában és Franciaországban. Képeit, írásait több hazai folyóirat közölte (Ajtóid, Műhely, ÚjForrás, Életünk, Hitvallás, Magyar Szemle). Több könyve jelent meg (megapixel, deszkarezen, változóstan, 100 Blues, 100 Csend) fotográfiáiból, és számos kortárs szerzővel közös művet is jegyez (Horváth Ödön, Vasadi Péter, Szekeres Mária, Keszei László).

Különs erejűek rövidfilmekké komponált fotográfiáit, „fény(kép)filmjeit”, amelyeket az interneten is megtalálhat az érdeklődő. (www.fphoto.hu)

ADYTON, EGYESÜLET AZ IMPROVIZATÍV ZENÉÉRT

1989-ben, amint az a rendszerváltás környéki egyesülési törvény lehetővé tette, megalapítottuk Adyton Egyesület az Improvizatív Zenéért szervezetet, amely tevékenységét elsősorban 1991-től fejeltta ki. Mint az akkori szervezeti ideológiában olvasható: „Az elnevezést Szabados György a magyar improvizatív zene második generációját mintegy útra bocsátó ADYTON című lemeze adta, ezzel jelezve a követendő irányt, másrészt tisztelgés a névadó eddigi munkássága előtt.” Lemezeket adtunk ki, koncertvideókat készítettünk...

Az Adyton alapszabály szerinti céljai:

- a./ Előadások, koncertek szervezésével, lemerítésterjesztő tevékenység kifejtésével elősegíteni az improvizatív zene elismerését, annak egységes zeneművészeti való integrációját.
- b./ Az események dokumentálásával; sajtótármékek, műsoros kasszetta, hangfelvétel és videokasszetta nyereségérdekeltség nélküli kiadásával elősegíteni annak bekerülését a közudatba. Az elkészült anyagok terjesztése, eljuttatása az érdeklődők és a dokumentációs központok (könyvtárak, lemeztárak) részére. Önálló archívum létrehozása.
- c./ A magyar improvizatív zene területén működő muzsikusok fellépésének segítése, összefogása, szervezése; részükre tematikus pályázatok kiírása, s a pályaművek jutalmazása.
- d./ Az összehasonlítás és összevetése céljából külföldi zenészek meghívása, magyar zenészekkel történő együttműködésük elősegítése. Hasonló külföldi szervezetekkel történő együttműködés.
- e./ Kapcsolattartás, együttműködés az Egyesület munkáját segítő szakmai és társadalmi szervezetekkel.
- f./ Az Egyesület céljait támogató Alapítvány létrehozása.
- g./ Az improvizatív zene és a társadalmi kapcsolatok fejlesztése.
- h./ A határainkon kívül élő magyarság egyesületi célok szerinti tevékenységének elősegítése, megismertetése.
Az egyesület a rendszerváltás lendületében jött létre és kb. 4-5 évig működött, és majd a társaság - annyi más ebben az időben létrejött egyesülettel egyetemben - szétesett. De céljait maximálisan megvalósította, mert az f./ pont szerint „Az egyesület céljait támogató Alapítvány létrehozása” a Mediawave Alapítvány 1991-es bejegyzésével megvalósult. (Egyik alapító volt, másik 3 szervezettel közösen – Győri Vizuális Műhely, Közgáz Vizuális Brigád és Magyar Független Film és Videó Szövetség.) És ugyan az Adyton pár év alatt szétfogyott, de az általa is alapított Mediawave maradtaktalanul beteljesítette és teljesíti ma is vállalásait. Az egyesület lemezkidatását egyébként Czabán György és Balogh Tibor vitte. A lemezkidatás a bomlás után – Balogh Tibor révén – az akkortól alakuló Fonó Records-ba csúszott át. Az egyesület kiadói tevékenységét talán legjobban Simon Géza Gábor jazzkutató 1993-as „független” írása mutatja be a legjobban, amelyből részleteket idézünk. Továbbá Turf Gábor írása is jól mutatja a kor jazzhangulatát. A cikkeken szereplő lemezeket kívül még megjelent pár CD is – a kor új technikai vívmányaként (lásd a kronológiában) – és nagyjából 95 körül zárt az Adyton, mint kiadó. Az utolsó CD-k meg ugyan Adyton név alatt, de tulajdonképpen a Fonó Records kiadásában jelentek meg:

Dürrög, dürrög, Adyton!

Magyar Narancca, 1993. március 25.

Az egyplóslú lemezkidatásban nem sok babér termelt a magyar dzsessz új gondolatokkal megtermékenyítő elméknek. Binder Károly, Dresch Mihály, Grensó István, Szabados György, Szabó Sándor nem tartoztak a favoritált elődök közé. Kettőjüknek, Grensó István és Szabados Györgynek, még egyetlen korongja sem jelent meg az állami kiadónál. Még akkor sem, amikor megszűnt a monopólium, és szabadabb, magyarabb szelek kezdtek fújni a Hungarotónnál. Még mindig nem kellene azok a zenészek, akik már a 70-es évek végén (!!) bemutatnák azt a fajta nemzeti dzsesszenét, amelyre egyes európai országokban a mai napig sem találtak rá. Az állami cég urainak derogált kelébe fogadni a nemzeti kultúra letéteményesét, és ezért az említett zenészek nagyobbik része az általuk is alapított Adyton Kulturális Egyesület lehetőségeit felhasználva adta ki lemezeit.

Bizonyosfajta hiánypótlásra, a kulturális értékeknek az állam által el nem végzett megővására vállalkozott a Szabados György második lemezének címét zászlójával lemezmárkájának választó Adyton. Az egyesület "csak" négy LP-t adott ki, de milyeneket! Más új hazai lebelről eddig nem mondható el, hogy ennyire a zenei minőséget helyezte volna előtérbe. Kevés olyan lstenáldotta tehetség született magyar földön, mindenfajta szaxofonok, klarinétok, fuvolák, no meg a turogatott avatott mestere. Első és mindaddig egyetlen korongját Grensó Kolléktíva 1988-89 címmel adta ki. Maga a tény, hogy Grensó eddig nem kapott lehetőséget, botrány! Ha az Adyton semmi mást nem tett volna, csak ezt a lemezt jelentené meg, akkor is aranybetűkkel kellene belmli a kiadó nevét a magyar dzsessz aranykönyvébe... Külön bravó a lemezbortó fantasztilkuson kifejező fotóművészi teljesítményéért - Grensó Istvánnak. Summa summarum: a Grensó-lemez csillagos ötöst érdemel (Adyton 001)...

A mindössze ötödik (!) Szabados-LP teljes vértészetben mutatja be a zeneszerző-zongoraművészt, akinek egyetlen zongora áll rendelkezésére, hogy bemutatssa élőműve egyik csúcsát, a Koboz-zanét, amely testvérek között is több mint egy évtizedet várt a felvételre. A lemez Szabados-kompozíciói jól felépitett, kimunkált darabok, amelyek meesze eanek mindazon főbb irányzatoktól (van belőlük vagy kétszáz a világenéig), amelyeket manapság dzsesszzeneként tartanak nyilván szerzte a világon. Szabados egykoron dzsesszkoncerteken (ELTE Jazzfórum, Közgáz Jazzklub, Kassák Jazzklub stb.) lopta be a magyaszéldatát az ifjonti lelkeiba. Zenéje, sok egykori "versenyvársza" zenéjével ellentétben, túlélte a dzsesszklubrendszer összeomlását. A Fönixmadár újraéledt. Dürrögjön meg nekünk sokáig (Adyton 004)!

Turf Gábor: Az Adyton hangjai (Képek egy lemezkidatás életéből)

(Film, Színház, Muzsika, 1996) részlet

„Előbb vala a kor. Az ötvenes évek, a sztáhanovista, a begyűjtős, a kitelepítő, a lézadó, a le-verbő, a kiegyező. Aztán a zene. A népi, a lobogós, a kétszer kettős, a csárdáskirálynős, a hang-szóros. És vala az ország, amely lenyölte, megrágtja, megemészette, majd kiökklendezte mind-est.

Ki emlékszik már erre? Vannak, akik már akkor is, később még inkább, ma pedig, bi-zony. Nehéz, földszegű évek, a fil-egyenesezés fokozatai, gerincereől tapasztalatok. Igen, a búvápatatok, az alpusztíthatatlankok, a garabonciások. Az életfa, amiben egy kultúra géniusza megtestesül. Volt, aki már az ötvenes években különbözött. Tiltott gyümölcsbe harapott, jezt játszott, ezt is másképpen. Nem importörtmek csapott fel, hanem a gyökereket kereste. Azt, ami min-dennek az ere-dője, a feloldozó gesztus, az élet vize: a szabadságot. A költőiségben az oldott-ságot, a meghatározottságban a természetességét, a hegymalevelekben a csirát, a neonfényben a napot. Sorsa, ha volt, nem lehetett más, mint a kirekesztéség, a mellözöttség, a leszólás. A kor törvénye.

Adyton. Görög és magyar szó, szépen hangzó. Valamikor a nyolcvanas évek végén Sza-bados György lemezének címe nyomán pattant elő egy barát társaság agyából. Ők is mások voltak, másként vették a levegőt, más zenét halgattak. Természetesen. A monolit bomlásakor létrehozott egy kis lemezkidat. Pénzüik nem volt, az üzlethez nem értettek, csak az járt a fejükben: Adyton. Szabad magyar hangok. Szabad zene. Szabados György, Dresch Mihály, Grensó István.

És: Czabán György, Hartvárd Jenő, majd Balogh Tibor. Flúk a térről, a Kassák klubból, a Közgáz jazzklubjából, a Fonóból. Ők állnak az Adyton mögött, laza sokféleségben, zajos egyet értésben. A zaj: a zene. Ez a magyar kultúrában gyökerező, nehezen kategorizálható, olykor jazznek nevezzék, improvizatív kortársi muzsika... A Kassáknak bealkonyul, a helyszínt áttávozik a Közgáz jazzklubjába, amely a nyolcvanas években a ma-gyar avantgárd jazz központjává, az Adyton bölcső-vé válik. És a semmiből felemel a fejét Györ, ahol néhány jazzkedvelő fekete amerikai muzsikusok bevonásával a kreatív zene mű-helyét teremti meg. Nem véletlen, hogy az Adyton első lemeze felvételének időpontja 1989. április 16, s a helyszínt éppen Györ. A korongra a Grensó Kolléktíva 1988-89-es darabjai kerülnek...

Adyton. Ki emlékszik már az ötvenes évekre? Hol zarnokosság volt, ma rendszerváltozás honol. Az éterben sok idegen szó, az utcán mobil csipog, a benzinkút töltője halkán duruzsol, szép új világ. Dürrög a szent Fönixmadár, vergődik a zongora, rikácsol a szaxofon, önmagát tépi a nagybögű, ám hangjuk egyre kevesebbhez jut el. Szabadség zenéje, zene szabadsága – ki szül nekünk rendet?”

rinszky Attila – bőgő, Mákó Miklós – trombita, Vaskó Zsolt - fúvőshangszerek

Adyton 006 Dresch Dudás Mihály Quartet: Zeng a lélek (1993 CD)

Lajkó Félix – hegedű, Benkő Róbert – nagybögű, Geröly Tamás – ütőhangszerek, Dresch Mihály – szoprán szaxofon, cimbalom, basszus klarinét, tenor szaxofon Adyton 007 Dresch Dudás Mihály Quartet: ...Folyondár... (1995 CD)

DRESCH Mihály - szoprán szaxofon, cimbalom, basszus klarinét, tenor szaxofon, KOVÁCS Ferenc - hegedű, trombita, GERÖLY Tamás Gábor - dob, ütőhangszerek, BENKŐ Róbert - nagybögű

Adyton 008 Szabados Trió: Elfelejtett ének (1996 CD)

(ezt már a Fonó adta ki, talán az előzőeket is) Szabados György – zongora, Dresch Mihály – szaxofon, Geröly Tamás – dob

VALAMI JAZZ GYÖRÖTT CD SZOROZAT
MWLR 001 VALAMI JAZZ GYÖRÖTT I. – Győri Nemzetközi Jazzkoncert-sorozat

1. Szabados Trió
2. Szabad improvizáció – Braxton & Szabados Trió
3. Blues Anthony Braxton (USA) & Szabados Trió
4. Anthony Braxton (USA) szólo
Györ, Ifjúsági Ház, 1982. március 19.
Felvétel Rüttyi & Szaki (Szakács István)
- MWLR 002 VALAMI JAZZ GYÖRÖTT II. – Győri Nemzetközi Jazzkoncert-sorozat
5. Dresch - Baló Duó
6. Roza Saxophone Quartet (USA)
John Raskin, Larry Ochs, Andrew Volight, Bruce Ackley
Györ, Ifjúsági Ház, 1982. október 22.
Felvétel Rüttyi & Szaki (Szakács István)

Dresch Mihály-Baló István Duó

ROZA SAXOPHONE QUARTET

MWLR 003 VALAMI JAZZ GYÖRÖTT III. – Győri Nemzetközi Jazzkoncert-sorozat III.

1. Burton Greene – Keshavan Maslak Duo (USA)
2. Szabados György szólo
3. Anthony Braxton – George Lewis Duo (USA)
Györ, Ifjúsági Ház, 1983. március 13.
Felvétel Rüttyi & Szaki (Szakács István)

MWLR 004 VALAMI JAZZ GYÖRÖTT IV. – A VILLA NEGRA NEM APÁCA ZÁRDA - Mediawave koncertek
Grensó Big Band & special guest: Donald Robinson (USA) & Rona Harner (ROM)

Grensó István – szaxofon, Regőse István – szaxofon, Borbély Mihály – klarinét, Boór Zsuzsa – fuvola, Juhász Endre – oboa, Czákó Péter – basszus, Jeszenszky György – dob.
Györ, 1996. április 30. Börtöngaléria (volt megyeháza)
Felvétel Vidos Tibor

MWLR 005 VALAMI JAZZ GYÖRÖTT V. – Mediawave koncertek

Lajkó Félix és bandája
Mediawave'96 Fesztivál
Lajkó Félix – hegedű, Varga Károly – brácsa, Kúrina Ferenc – bőgő, Takács Tibor - dob
Novákpuszta-Kastély, 1996. május 3. Padlászínpad
Felvétel Rüttyi & Szaki (Szakács István)

VASÚTAS JAZZKLUB KONCERTJEI ÉS KIADVÁNYAI
Erről az időszakról sajnos nem sikerült adatokat szereznünk, pedig volt bőségesen koncert ekkor is. De igazán, hogy a népes verzióban igyekszünk pótolni.